

Universitätsbibliothek Paderborn

Homiliæ Qvadragesimales Reverendissimi D.ni P. F. Hieronymi Baptistæ De Lanvza Venerabilis memoriæ Episcopi Barbastrensis & Albarrazini, Ord. FF. Prædicatorum

Ex Hispanico idiomate in latinum perfectè fideliterq[ue] iuxta posteriorem omnium, nouamq[ue] editionem translatae, & ab innumeris cùm S. Scripturæ, tùm SS. Patrum typographicis erroribus emendatæ ... cum triplici Indice ...

Lanuza, Jerónimo Bautista de

Antverpiæ, 1649

§.12. Per peccata cucurrit quatuor alis, vt Tigris Danielis. Obtulit diabolo magnum illud sacrificium, quod à Gentilibus exquirebat.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-53104](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-53104)

D Hier.
In Zac.
Tom. 5.

quantis vigen: passionibus: Si his accedat ventorum tempestas quibus agitentur & excitentur, quid de te futurum autumamus? Quinam sunt illi venti nisi potestas roburque diaboli? Profero vobis D. Hier. *In alis earum erat Spiritus id est potestas diaboli, de quo in Ecclesia scriptum est: si Spiritus potestatem habentis asperdit super te, locum tuum ne dimiseris, Et in Evangelio Spiritum immundum legimus, qui cum de domo sua fuerit eiecitus, circumiens deserta & arida, cum alijs septem Spiritibus nequioribus se, reuertitur in pristinam domum. Impulsa mulieres illae alatae spiritu ventorum illorum, quam non percurrunt terræ regionem? Ab hoc spiritu istæ mulieres, quasi vento statimque captae, volatu celeri forebantur. Vbi nam tandem miserum hoc vas habebit, nisi in maxima culparum Babyloniarum confusione? Tu templum considera quo delatus sis, quando à feminis illis tua voluntate comprehensus, à carnis inquam tuæ potentijs, calcari excitatis tuarum passionum, & grati Satanae tentationum impulsu concitatus tuas sectatus es delicias, vitam egredi profanam, desiderijs defluxisti illicitis, quibus te sentis involutum tempore agendæ confessionis vel iustitiam, quâ in tempore teneri cogentis, & sapere saniora? Quam velociter viam percurristi nequitiae? Quoniam impetu viam illam peruolasti? Quam postposita omni prudentia & timore tuis præuicinis appetitibus indulxisti? Vbi te ipsum inuenisti, nisi in Babylonia confusiois? Tibi namque loquitur Apostolus: *Quem ergo fructum habuisti tunc in illis, in quibus nunc erubescitis?* O quantæ sunt in hoc Eccl. sic vicidario arduines, & quot naues in huius pelago ciuitatis, quas venti in omnem propellunt ventum: nunc in luxuriam, nunc in murmuracionem, nunc in inuidiam.*

Rom. 6.
21.

Quid ergo huic eueniet mulieri, amphora egressa de mundo, erat etenim puella annis inuenis quam ilico vngibus arripuerunt, illa vero tolli se patitur ab iracibilibus sua passione & concupiscibili, quæ de se leuiores sunt, & alis volant passionum violentis & impetuosis: præterque hanc alarum agilitatem sunt impulsæ, agitate, & toto ventorum fortium turbine concitata, hoc est omnium daemonum impulsibus ad peccatum pertractæ, quos propterea Euangelista numero septenario comprehendit: *Septem Damonias*: vbi nam hæretet pissi in Babylone abyssos scilicet iniquitatum, vbi sedem sibi collocaret adeo constantem, vt plenis buccis peccatrix in ciuitate nominaretur: *Mulier in Ciuitate peccatrix.*

S. 12. Per peccata ecurrit quatuor alis, vt Tigrius Danielis. Obtulit diabolo magnum illud sacrificium, quod à Gentilibus exquirebat.

EX his principijs intelligi potest quàm ampla spacia longaque distantias per mare crinum Magdalena percurreret. Prodigiola fuit illa visio, quàm Dominus spectandam præbuit Prophetae Danieli. Plura videt animalia, atque inter illa tygridem quatuor alis instructam, quibus totam peruolabat terram, idque momento temporis, ita vt nomen illius ac fama breui per totum extenderetur vniuersum: *Eccc bestia alia quasi pardus, Et alas habebat quasi auis, quatuor super se. Non est quod adinuenireo quod tygris leu. pardus ex natura sua cætera animalia leuitate antecurrat: vnde & cursu eadem antecurret, nominatum autem semella: nam idcirco ei nomen tygris imponitur, vt notauit D. Hieronymus quia in lingua Persica & Media sagitta vocatur tygris, atque idcirco nomen hoc flumini adscribitur quod rapiditate cursus reliqua excedat: Tygris vocatur propter velocitatem suam: ita enim nominant Persæ Et Medi sagittam etc. Omnibus nota est auium lentitas, nam alis suis volitantes in actu oculi (a) oculos effugiunt. Hoc supposito, si quod animal esset, quod ex vna parte tygridis polliceret agilitate, atque ex altera illi ala superaddideretur auium leuissimarum, non vna, non dua, sed quatuor quàm velociter curreret? Quam autem pervaderet regionem? Tale erat illud quod ostendit Deus Danieli, quod D. Chrysolom. vocat: *Pardum volucrem*: atque quod omnes SS. PP. notantur, sub simbolo huius animalis à Deo notari Alexandrum magnum, qui primus regnauit in Græcia, qui ecurrit, mundum sibi subiiciens & illum ingrediens velut Dominus tanta velocitate, vt momento temporis totum peruolaret, fuitque nomen eius in tota terra celebrissimum.*

Qua de causa paulo post, eundem Deus Danieli monstrauit in figura Hirci capturatum, quem tantâ lenitate dicit euenuisse, vt terram tangere non videretur: *Hircus capturatum veniebat ab occidente super faciem totius terræ, Et non tangebatur terram.* Tanta violenta potentia & potenti violentia currebat, vt nihil eius posset retardare cursum aut obicem opponere progredienti:

32

Dan. 7. 6.

Lib. 12.
Etymolog.
6. 2.

(a) En des
palabras.

I.
Alexan-
der Ma-
gnus par-
do, &
hircus co-
paratur.

Dan. 8. 5.

quo.

quocirca brevi tempore totum percurrit quidquid in terra percurrere dum erat, omnia subiiciens. **D. Hier.** Habemus hic D. Hieron. *Parasus bestia velocissima: nihil Alexandri victoria velocius fuit, qui ab Illirico, & Adriatico mari usque ad Indicum oceanum, & Gargem fluvium non tam proclivi, quam victorij percurrit, in sex annis partem Europæ, & omnem sibi Asiam subiugavit.* Tantis cum percurreret regiones omnes illarum incolæ oculos in eum dirigebant tantum eorum admirati. Et idcirco Danieli à Deo monstratur in simbolo cornu oculis circumdati: *Cornu erat inter oculos.* Unde **D. Chryl.** *Propterea & pardum volucrum eum videt Propheta, significans velocitatem & vehementiam & ardorem, & quod repente totum orbem perularit.*

II. Hic considera Magdalenam leuem tygridem, imo alis volucrum. Dicitur tygr. & quæ naturâ sua est velocissima quia mulier est: *Eest mulier: quo notatur eius mutabilitas, instabilitas, & facilitas, quâ in quamlibet partem possit deferri.* Vas vitæum nominat illam **D. Petrus:** nihil etenim fractu facilius, nihil est quod facilius tollatur, nihil est quod facilius seducatur. Explicat **D. Chryl.** hæc verba Pauli: *Adam non est seductus, mulier autem seducta in prauaricatione fuit.* Videtur inquit **D. Chryl.** quod vitum proprio nomine compellat Adam, etiam proprio nomine compellat debuisse & mulierem: nouerat enim eam vocari Euam: & dicendo: *Adam non est seductus, pari modo dicendum videbatur. Eua seducta fuit: & ita tamen, sed mulier seducta fuit: q. d. non fuit seducta quia Eua, sed quia mulier fuit.* Hæc etenim proprium est subiectum deceptionis. Quinimod vt arbitror verba illa spectat Apcl. quæ dixit Adam à Deo reprehensus: *Mulier quam dedisti mihi.* Culpâ adscribens non personæ sed conditioni mulieris: hæc etenim nullo negotio seducitur, & perditur: & quælibet illam inuadit iniquitas. Adâ (inquit Apcl.) non fuit immediate seductus à serpente, sed mulier, & ipse per eam. Quicumq; castrum vult fortissimum impugnare & expugnare partem attingit infirmiore, atque in eam tormenta sua bellica dirigit. Intendebat diabolus castrum illud fortissimum scilicet Adam expugnare, non ipsum aucter aggredi: sed lateralem illi conspicit mulierem, atque hæc notat partem infirmiore: hæc igitur quatit & illa deiecit castrum intercipit.

III. Cur non dicatur Eua seducta fuit sed mulier. **Gen. 3. 12.** *Præclare dixit qui mulierem palea comparauit. Disputat Aristoteles quasi quid ænigmati cū (a) quod palea super omnia valeat ad conferuandam aquam, quando namque nix vel pruina de-*

cidit, illa quæ super stramina decidit, vides illam diutius conferuari, & ad aquæ conferuationem qui illam tollit palea circumuoluunt. An ergo non est in se calida ipsa palea, tantopere ignis amica vt continuo illam arripiat? Nequaquam, inquit Aristoteles, sed quiddam & valde tenue, blandum, & quod facile à qualibet te quam illi applicaueris, potest penetrari. Si ignem illi adhibeas: illico ipso igne vehementius exardescet. Si nixem vel glaciem adhibeas ipsam recipit frigiditatem vt sit quasi ipsa nix vel glacies. Ita mulier est ad omnia facilis si se tradat pietati, castitati, ieiunio, orationi, vigilijs, si virtus illi applicetur, & pudicitia, quam sancta, quam euadet munda & calla: Proposito nostro congruit argumentum duorum illorum fratrum, quos Græcia vt florem sanctitatis celebrat & sapientia, nimirum **D. Basilij Episcopi Cæsariensis,** & **D. Greg. Episc. Nysseni:** quæruunt igitur, verum mulier facta sit ad imaginem Dei: quia siquidem Deus ad hominis formationem dixit: *Faciamus hominem ad imaginem & similitudinem nostram:* non tamen hoc eum dixisse reperimus in mulieris efformatione. Respondent iisdem verbis non esse dubitandum, quin mulier facta sit ad imaginem & similitudinem Dei, quandoquidem virtum esse creatû secundum illam, hoc fuit propter animâ rationalem quam illi Deus infudit, & eandem, quam viro, æquè eminentem infudit mulieri. Et vt hoc ita intelligeretur, perpende inquit quod immediate postquam prædicta verba dixerat & declarauerat quemodo tradita essent executioni: *Creauit Deus nomen ad imaginem suam, ad imaginem Dei creauit illum,* adiungit: *Masculum & feminam creauit eos.* Hic igitur sic loquitur **D. Greg.** *Et ne hominis appellatione virum dumtaxat intelligeres subieci: masculum & feminam, fecit eos.* Orat. in Et hoc ipsum expressè dixit Salomon: *Deus creauit de terra hominem, & secundum imaginem suam faciemus fecit illum, &c.* Creauit ex ipso adiutorium simile hominum sibi &c. Creauit illi scientiam Spiritus, sensu uaple. p. 35. *uit cor illorum, & mala & bona ostendit eis.* Psal. 137. *I oculum super corda illorum &c.* Verum est, dicitur **VII.** illi, mulierem esse debiliorem quantum ad corpus: porro talis est, vt sicut dum se tradit peccato omnes præcurrit: ita dum se virtutibus exercet, præcellit viros.

VI. Vtrum mulier sit creata ad imaginem Dei. **Gen. 1. 27.** *Creauit Deus nomen ad imaginem suam, ad imaginem Dei creauit illum,* adiungit: *Masculum & feminam creauit eos.* Hic igitur sic loquitur **D. Greg.** *Et ne hominis appellatione virum dumtaxat intelligeres subieci: masculum & feminam, fecit eos.* Orat. in Et hoc ipsum expressè dixit Salomon: *Deus creauit de terra hominem, & secundum imaginem suam faciemus fecit illum, &c.* Creauit ex ipso adiutorium simile hominum sibi &c. Creauit illi scientiam Spiritus, sensu uaple. p. 35. *uit cor illorum, & mala & bona ostendit eis.* Psal. 137. *I oculum super corda illorum &c.* Verum est, dicitur **VII.** illi, mulierem esse debiliorem quantum ad corpus: porro talis est, vt sicut dum se tradit peccato omnes præcurrit: ita dum se virtutibus exercet, præcellit viros. **D. Greg.** *testimoniū.* **D. Greg.** *Loc. cit. galli.*

33 *Es col. 1. 12.*

*gibis & laboribus coactans. Quando potest homini-
nis na uia cū femina fortiter uia agēis natura cō-
tēdere? Quando potest homo firmā mulierū in ieiunijs
continentiam imitari? Quando potest aquare sedulū
earum in precationibus studium. p̄m ad lacryman-
dum propensionem, & p̄nam ad bene merendum
facilitatem? Huic accedat frater illius D. Basil.*

D. BASIL.
Ho. 10. in
H. xam.
p. 52. To. 1.

*Cuius aliquando uiri natura concertare ausi cum
mulieris indole eum que ingi continentia uis adō-
nat, atque instituit suā? Quando uir unus uir: aut
mulierem permatem constantem in ieiunijs, in or-
ationibus sedulitatem, profuēntem & prolixam lacry-
marum effusionem, alacritatem expromptam, opera-
sam ad cuius exhibendam benignitatem?*

In. 96. 1. 4.

*Illi nequeunt uiri conferri. Primò: in aduer-
sitatum tolerantia quibus maxime proficit anima
perfectaque redditur, de qua sic D. Iac. Patien-
tia opus perfectum habet. Viri natura sunt impa-
tientes, spiritum habent contradictionis, animo-
sitas, uix quippiam non moleste ferunt: uelut
autem comes, humilis, subdita, re qualibet con-
tenta, laborum patientissima. Quid non mulier
à viro patitur luxurioso? Tamen obmutescit ta-
citurā. Quid tolerat in filiis quos eouit solici-
ta? In ieiunijs excellunt: paucis enim sunt con-
tenta. In orationibus adeo continua, uelut illa
Anna sanctissima de qua testimonium perhibet
Euangelista: Non di sedebat de templo ieiunij: &
obseruationibus seruientibus ac nocte. Si castitatem*

Luc. 2. 37.

*species, millenas inuenies, que ne iacturam uis
paterentur, quæuis passæ sunt genera tormento-
rum, in quibus vitam gloriosè huerunt. Animo
generosam spectemus Deboram, ducem talem,
ut Imperator exercitus Barac non ausus fuerit il-
la non comitante in hostem exercitum producere.
Quis tale quid facinus, quale Iulij inquam
excogitauit? Quis animi vigorem explicet Mar-
tris Machabeorum, quam ipse Spiritus S. uide-
tur admirari? Quis confiteatur D. Agneti tre-
decim annorum puella: Quæ magnanimita illi
comparanda, quæ tot puellæ pectore uigebant
adeo animosa, ut omnes Romani Imperij uices
euertent, in tantum ut præcipui Imperatores &
sauiora monstra crudelitatis exclamarint, seque
affectos lugerent ignominia: Una ne uos puella su-
perauit? Vici sumus. Quænam fuit illa precor Pro-
phetissa Holdæ sapientia, quam ipsi Reges, Sa-
cerdotes, & Doctores consiliabant. Non te fugiat
(inquit D. Basil. de laudibus S. Martyris Iulij)
quod Deus mulierem formauerit ex parte uiri to-
busiori, costa nimirum, in cuius locum homini
supposuit carnem mollem & flaccidam: quia sa-
pe in eo, in quo multi uiri debiles sunt & ceteros*

VIII.
Cui. M.
Act. for-
mata de
costa seu
osse uiri.

*aque ex carne se produunt esse compositos, illæ,
ait, fortes sunt & animosæ: produuntque se ex of-
le compactas: Non ad constituendam mulierem sola
est assumpta caro, sed ex effusis: quo fit, ut &
Hom. in ipsa Domino nihil minus ac uiri exhibebat firmita. Mar-
tem fides atque constantiam, nec non in aduersis pa-
tientiam. Talis est mulier si uales operam pietati.
Porto propitius sit tibi Deus, sicut illa, si ual-
uitas, si pueris capiat eam uiuendi licentia. Quis
huic comparandus? Talis erat Magdalenæ mulier
pardo uolueris, iugis scellissima, & leuissima quæ
omnia percurrat itinera nequitiarum. Et hoc pri-
mum est quod à uobis postulat attendi D. Luc.
Euangelista: Ecce mulier.*

*Huic amecit quatuor alas quas habebat effi-
caces, ipis aquilinis alis leuiores: Prima stacit-
tur corporis pulchritudo, quæ ceteris eminebat.
Hæc qualis illa ala ad eundem uiam perditionis:
Fallax gratia & uana est pulchritudo. Ait Sa-
lomon Hebræus textus legit, ut aduertit Iansen.
Mendacium est gratia & uanitas est pulchritudo.
Congruè loquitur illi quod Proph. Hier. de re
aliqua ait, quæ primo intuitu uidebatur illi consi-
deratione dignissima sed in iectu oculi mendax e-
uanuit: Fallax est mihi quasi mendacium aquarum
infidelium. Quis non loquendi formam admire-
tur? Metaphorâ sumit à quibusdam fontibus, quos
uocamus Iordanos, qui diu pluit, decurrunt. Fru-
mali tempore uia transis in qua tibi fons occurrit
lympidus aquas featuriens ueriores, tato tibi gra-
to aridens decursu ut gradum figas, eumque intēte
confidores & exclames: Benedictus sit ille qui te
creauit. Per eandem uiam retrogredieris mensē Aug.
calere nimio exaltans sed tepidum spe exhaltas
quod breui fonti illi occures quem notasti, ubi
dulce possis capere refrigeriū. Accedis, & nil a-
liud inuenis quam aquam turbidam uermibus &
ranarum ouis exortandam: stupefactus exclamas,
quid hoc rei? Nō hoc mueris, inquit alter: huius
eterni fontis gara featurigo Hyberno tantū du-
rat tempore: nam frigore coagulatur nubes ruit-
que imber uehementior: aliuo uerò tempore a-
qua suspenditur uide fontis huius uenustas eua-
nuit. Tales aquæ uocantur in S. Eloquio fallaces
& infideles, sicut è contrario Vates Hætas aquas
uocat fideles quæ perpetuo fluunt: Aqua eum fide-
les sunt. Et nedum illas appellat Hieremias Pro-
pheta mendaces, sed Mendacium: eo quod uix uil-
lam suo superbo decursu exhiberint securitatem
& constantiam. Hoc Spiritus S. testatur de pul-
chritudine, quæ nedum est mendax sed ipsam
mendaciam, & nedum uana, sed ipsa uanitas:
quamuis enim hodie tuos atquahat oculos cuique
est*

34. 48
IX.
Vanitas
pulchri-
tudinis.

Hier. 14.
16.

X.
Similitu-
do.

est tibi grata venustus, velut fontis limpidissimi, si eras reuerfus fueris, iam illam inuenis senectute turbidam, & limo ac vermibus, quos hæc secum trahit, indecoratam.

XI. Exemplo probatur in lezabel.

5. Reg. 9. Hæcine est illa lezabel? Quæstio: hoc in mundo prodigium occurrit? Vixit tunc talem vidisti feminam ciuitatem hanc pertransiens talem vidisti feminam vultus elegantiam cunctis admirabilem quæ transeuntium a se conuerteret obtutus. Hodie regredieris & vultum eius conspicis rugis oblitum, os patens dentibus enutis, caput canitie candidiss, corpus incuruum & ais: bone Deus: Hæcine est illa? Nihil hoc te moueat quia: Mendacium est gratia, & vana pulchritudo. Optime dixit ille:

Apud Ian- sen. in hinc loc. Forma hominum fragilis est, quantumque accedit ad annos, Fit minor, & spatio carpitur ipsa suo.

Senium hunc approbo legitimum: porro non hoc tantum iudicant spiritus S. sed insuper quod videmus, corpori pulchritudinem & gratiam plures decipere: Fallax gratia & vana est pulchritudo. Ignoscat mihi Deus: quomodo ceterum delusos & deceptos inani feminæ pulchritudine. Pulchritam conspexit D. Ioan. in Apoc. quæ cunctis occurrentibus calicem propinabat ebibendum, omnesque inebriabat mentisque reddebant impotes.

Apoc. 17. Attente considerat illam euangelista, notatq; illi superscriptum: Mater fornicationum: talem verè dixit esse corporis elegantiam: ex illa namque fraudes oriuntur, quibus homines velut ebrii sunt & mente capti vt iudicio cedere videantur.

XII. Fæminæ elegantia multi perierunt. Dan. 1. 36. Species Sulanne formosior, miseros illos intertuit leniores: qui cum essent viri auctoritate fulgenti, iudices populi & ætate graues, quæ omnia sufficerent vt trana suis inijcerent cupiditatibus, in illam nihilominus ita notam sunt prolapsi excitatem: Species decepta & conspiciensia subuertit cor tuum: At Daniel illi. Faciei gratia pulchritudo quæ perfulgebat ceteris Iudith in laqueum induxit ducem Holofernem omnibus terribilem nationibus: fuitque hæc ruina illius & mortis occasio: Cum intrasset ante faciem eius stratum capsum est in suis oculis Holofernis. Spectanda mulierum elegantia viros cepit & decepit in diebus Noë, vt quasi extra se stulti raperentur: Videntes filij Dei

Indit. 10. 17. Gen. 6. 1.

filios hominum, quod essent pulchri. Hæc est illa quæ teste spiritu S. deiecit hominum miryades. Propter speciem mulieris multi perierunt. Et ex hoc concupiscentia quasi ignis exarsit. Quo circa hoc illius est commune consilium, ne defigas oculos in mulierem formâ splendidam, nec gratiam eius attentas vrbamita: eio: euenit per eam in laqueos incidis casum irreparabilem: Auerte faciem tuam à muliere compta etc. De quibus nobis in S. Litteris abundant exempla.

Hoc intelligentes quædam sanctæ mulieres suas ipse facies de ornarunt, ne pulchritudine sua quempiam irretirent. Putem omnibus notum S. Lucie facinus, quæ sibi oculos effudit misitque inueni illi qui dixerat quod eorum pulchritudo eum extra se raperet, & cor illi fures abriperant. De sanctissima Virgine & illustrissima Sotere refert D. Ambros. docens in hac materia puellas; quæ cum venustate præfulgeret corporis, eamque teiret alij lapidem offensionis esse, maxime verò gentilibus, capta pro Christi nomine & tormentis à tyrannis addacta, hoc primum illis obtulit, faciem scilicet suam solis intat fulgidissimam, vt illam vulneribus plagisque datur parent: Cum esset decora facie valde & nobilibus etc. Vultum effreus vt ibi marisq; feret sacris. Tom. 4.

caum; ubi solet esse tentamentum pudoris. Gauderet enim dispensatio pulchritudinis periculum integritatis auferri. Perpende principale ab ea oblatum sacrificium fuisse pulchritudinis, quod si tanto sit eminentius, quanto res oblatæ charior est: tu videris, quid Domina nobilissima phæboque pulchrior plus æstimet, quam facies sui elegantiam! Huius primariam consecrat Deo sacrificium. Huius excellentiam expendens D. Ambros. refert vt factum hereticum ab antiquis productum exemplum inuenis Hæresici: Hæresim inueniunt viros fabula ferunt, cum propter admirandam oris proprii pulchritudinem in amorem accendunt feminas, stigmatibus marasso vultum suum, ne qua eum adamat possit. Eximium fuit hoc facinus (inquit D. Ambros.) sed falsum & ficta fabula, vt mundo facinus hæcenus inaudium persuaderet: Verum amen vera fuit historia, quæ de nostra Virgine Sotere circumfertur, quam consilium foret vt eam virgines imitarentur quæ se Christianas esse gloriabantur.

Nec minus mirabile fuit facinus illud S. Libbæ Abbatisse Monasterij Collingamentis in Scotia: Danorum exercitus urbem illam oppellerat. Præserta periculi Abbatisa Insigne canens Religiosis, quarum erat eximia omnium pulchritudo.

11. d. d. Vid. Baro. in Martyr. to. Febria. XIII. SS. Virgines se de turpitudine ne violarentur. D. Aureo l. de exhort. ad Virg. ad. Tom. 4. Vide Baro. in Martyr. no. C. 17. 870.

do Angelica conferenda, si milites illas ut tales intuerentur: quid egit, quid conlilij? Convocat omnes & iam præfentes illdem illas verbis alloquitur: quibus inuictus ille Dux exercitus Dei Gedeon nãlites suos hortabatur: cum enim ipse cunctiq; ne milites manibus lagenas haberent, sic ait: *Quod me facere videritis, hoc facite.* Et hinc complodente illo, cuncti suas pariter complorunt. Purissima Mater Abbatissa singulari quodam Spiritu S. mota instinctu, sumpta novacula nares sibi & supremum præfedit labium dicendo: *Filia mea charissima: hostis nobis modo truculentior est pulchritudo: quam exercitus aduersariorum: hæc deturpata, & ablata, securæ sumus. Matris exemplum secuta sunt filia.* Iratit Danonum exercitus in Monasterium, talesque illas aspiciens totum tradidit incendio contentum, quò martyres omnes euasere celeberrimæ, potius eligentes, ut ignis materialis corpora exuret, quò coronam in celo mereantur, quàm ut flamma concupiscentiæ animas incenderet quã in terra perderentur. Quid de illis nobis dicendum, quæ nedum hoc non agunt, sed excitant & exaccuunt ceruicibus, ac pigmentis, alijque momibus vultus componunt elegantiam, quasi qui laqueos texant miseris passeribus capientibus aptissimos: quibus illa Dei potest obijci querimonia: *Ecc. 13. ego ad puluillos vestros, quibus vos capitis animas volantes.* Et quid de illis quæ peracutis venustatis iaculis toxicum immiscet cerullarum quatenus tanto citius mors cordis peruadat inuictiora.

XIV. Pulchritudinis summa vanitas. Similiter pulchritudo vana est: *vana est pulchritudo.* Nec enim aliqui est quod ita mulie em inaniter extollat, quàm dem se pulchram intuetur. Quando talis est, aut talem sibi se esse perluadet, quid non audeat? Quis non aggreditur? quid non molitur? Quem non despiciat? Quid non agit? Quid non loquitur? Ex vultus elegantia liberat efficitur, auarior, loquacior, & superbius. Inuehens Vates Ezechiel in quandam quam talem conspexit, exponit illi fundamentum superbiæ, audaciæ, & libertatis hoc esse, quòd pulchram se miraretur: *Habens fiducia in pulchritudine sua,* & similibus multis obijci potest illud, quòd Dominus Tyro civitati obiecit liberiori & audaciori per Prophetam Ezechiel: *O Tyre, tu dixisti: perfecti decoris ego sum.* Et huic fidens pulchritudini liberior euasit & insolentior, omnes despexit, omnes ad suam coëgit voluntatem: *Tyris* (sic loquitur Ozeas) *Erat fundata in pulchritudine.* Hæc reddidit illam superbam arrogantem, audacem & liberiorem: & hæc tales efficit mulieres. Et hæc

ea ratio est, quam assignat D. Thom. quòd mulier facta fuerit tantum in adiutorium & societatem viro suo, proinde non sunt illæ creatæ in duces, ut baculum præferant, nec ad exercitus ut gladios sequebantur gerant, nec in prælatos ut mitris præfulgeant, nec in cathedraicos ut humerale circumferant, nec in agricolis ut terram colant: & per hæc non scientia iustitiam, opibus, viribus, dignitate, nec tale quid prætendat, sed tantum id, quòd eam reddat amabilem & gratam, & hoc præcipue vultus est elegantia: hæc procurat, hæc exoptat, quoniam idcirco (ait D. Thom.) quædam illi permittuntur, quibus se cõponat, quæ viris essent ignominiosa. Quædo venustate fulget seque gratam arbitrat, o quam vana, o quam libera, o quam audax ingreditur! Sibi persuadet ex pulchritudine quælibet sibi licere: quòd si fortuito hæc mulieri stultitæ accedat pulchritudo, nihil est quòd eius tantopere ruinam promoveat & perditionem: *Circulus aureus in naribus suis, mulier pulchra & fatua.* Appende circulum aureum adamante pretioso ornatum porci naribus, ecce quàm velocem ad luti properabit volutabrum.

Secundam diximus alam esse libertatem & dominium. Erat Magdalena iunior, parentibus orphanæ, dives opibus, facta Domina & quò ferebat eam voluntas progrediebatur. Omne puellæ bonum in solitudine consistit & subiectione: illi frana laxa libertatis, & illi cõtinget quòd Diuæ contigisse perhibetur. Omnes reipublica prudenter directæ constanter illud defenderunt, ad mulierum honestatis conseruationem necessariam esse solitudinem. Quàm arctè cõclusas habebant Romanæ Virgines Vestales? S. Mater Ecclesiæ summiq; Religiosæ, quantum laborant ut claustro Virgines Deo sacræ continueantur, quot craticibus ferreis? Quot clauibus? Quod propugnaculis? An ergo illis minime fidet? Norunt quòd si liberae sint, cetero perdentur, Paleæ sunt, mundus autem ardet igne concupiscentiæ, sic exponit D. Tho. illud D. loan. *Totus mundus in maligno positus est, id est in malo igne.* Quid de palea sperabis, quæ inter ignes obambulat? Nemo melius quam diuinus spiritus hoc ait, de sponsa sua locutus. Qualiter illum custodiemus? Quia ratione secuta seruabitur: liberum permittit illi discursum per plateas foragæ ciuitatis, & ipsi vigiles eam efficiunt ignominia. Vnicui hoc est inquit remedium: *Si virginitas est, adseruus super eum propugnaculis argenteis, si vultu est, compingamus illum tabulis cedrinis:* propugnacula quoslibet accedentes repellent: tabulæ verò cedrinæ diffringi non poterunt quibus salus tuisq; honor illi seruabitur. Tolle hæc de muliere propugnaculis.

Inl 7. 17.
Exech. 13.
Ecc. 27. 3.
Osi. 9. 11.

1. Timot. 2. tract. 2.
XV. Ex pulchritudine mulierum perditio.
Fren. 11. 12.
XVI. Mulieri necessaria est solitudo.
1. 2. q. 70. a 3. in cor. 1. ad Cor. lect. 2. 1. Ioan. 5. 19. Cant. 8. 9.

propugnacula, & illico videbis quæ destruat illam & euerat. Permite puellæ libertatem vt omni seposito timore loquatur agat, ab hoc & illo luterar recipiat, ardeat illi, blandiatur alteri, de corporis se iactet elegantia, permillum fit illi vt ab hoc postulet recreationes, ab illa ad epulas iuuuetur, ab altero ad musicam: hoc in apertissimum puellam merget indubiè naufragium. Attolle vas vitæum nulla adhibita cautione ne hic aut alibi allidatur, & confectum lugebis in partes esse diffractum.

36 Tertia erat illi addita ala, otiositas. Hæc teste XVII. Spiritu S. omnis erat magistra nequitia: *Muliam malitiam docuit otiositas*. Ex extra dubiū est quod causa perditionis. Expendit. D. Chrysostom. quod Spiritus S. diuino quodam consilio luxuriam nobis declaraturus, casumque tristem & scandalosum Regis David, illum primo describat otio torquentem; quocirca

37 his verbis lapsus illius sic orditur historiam: *Verum e anno eo tempore quo solent Reges ad bella, procedere etc. David autem remansit in Hierusalem*. Eo tempore quo laborare debuerat in exercitiis, & bellis, otiosus domi hæsit Quid ageret nisi quætere quomodo tempus tereret? Ascendit in solarium domus suæ, conspexit, conuipuit, aduocauit & lapsus est in perditionem, quam tota vita non potuit lacrymis satis expiare: otium statuit Apostolus vt causam ruinæ viduarum quæ cum sit otiosa perpetuum illis est exercitium huc & illuc discurrere, & varias quætere delectationes:

38 *Simul autem & otiose discursus circuire domos. Quid puella faciet quæ domi suæ non habet in quo diuigens exerceatur, aut grauitè occupetur? foris quarat oportet, & omne eius hoc studium est, cum se diuitem cernat, & laboribus minimè adstrictam, ornate se monilibus, pigmentis, sericis, bisso, delictis, odoribus, nouis inuentionibus, quætere v. s. itationes, & diuerticula terendo temporis aptissima. Hanc Ezechiel originem minx ciuitatis cuiusdam assignat & filiarum eius: quod præterquam ex elegantia superbiret, ipsa & filie eius lites otio languerent: Ecce hæc fuit iniquitas Sodoma sororis tuæ, superba etc. & otium ipsius & filiarum eius etc. Et eleuata sunt & fecerunt abominaciones coram me. O femine, domi vestræ tempus operibus impendite, nec vniquam finatis vt filia vestræ vel momento temporis vagentur otiose. Hoc in cele. ri illa & illustri femina quam Spiritus Sanctus à fortitudine commendat laudatur quod *Pantem otiosa non comeduit*.*

39 semper enim domi suæ operabatur, ex quo illam habuit diuitem adeo & illustrem, vt totius *Hierosol. Bap. de Lamma Tom. III.*

esset gloria ciuitatis.

Quartam apponimus alam, delicias nempe in XVIII. comedendo, bibendo, frequentando conuiuia, me- Deliciae radix ini- quitatū. *Exech. 16.* *Abundantia.* Iam nouimus ex vita deliciosa nasci lasciuia & impudicitia, Inijce oleum igni, inquit D. Hieronymi. & conspicias, quanta repente flamma exurget. Ex esu & potu lapsus est Dei populus in mille luxurias. Luxurix, quibus mundus inquinabatur, sic vt Deum ad eius compellerent euerfionem, hinc sūm habere principium: *Erant homines comedentes bibentes in diebus* Matt. 24. *Noe: Sic assentit Christus: Quid inde, quis fructus? Quæ ipse Deus assignat: Repleta est terra iniquitate, Caro nostra radix est omnis impudicitia: lauitur illam excipe, & videbis quantas sit productura luxurias. Iam iuuentus & corporis vigor motus ex se germinant in pudicos, ignemque consumentem: oleum illi superinfunde voluptatum & quid inde proueniet admiraberis. His quatuor alis, quis verbis explicet quid Magdalena percurrerit. Non tot in Mundo peruasit regiones Alex. Mag. nec adeo magna sibi ex he-toicis suis actibus famam acquisiuit, nec in tantum oculos conuertit tantarum gentium vt illos perpendere & mirarentur, sicut Magdalena per viam cucurrit iniquitatis: & in vrbe celebres fuerunt eius libidines, omniumque ad se attraxerunt oculos vt illas & inspicere, imo & mirarentur.*

39 Omnia hæc nobis S. Lucas Euangelista designauit vt aiunt D. Petrus Chrysol. & D. Greg. dicendo: *Ecce mulier quæ erat in ciuitate peccatrix. Variè notatur porro D. Aug. b. ex quo hoc sumpsit Abbas Rupertus eam cognominat. Famolam peccatricem lena. figuratam in illa de qua agit Propheta Ozeas. d. a. In prob. & dicitur. Vxor fornicationum id est mulier vendita vt luxurix vacaret. D. Ephrem Syrus. a. For. b. Trac. 46. meationibus polluta. & alios ad eandem immundi. in Ioan. tiam alliciens, atque ierficans. A D. Chrysol. f. re. c. Li. 2. de probatur vt *Lasciuia impudica, peccati serua, meretrix. Et iterum. g. Meretrix prostituta in lupanari. S. cap. 18. Quod licet non debeat intelligi vt sonat, nec credendum quod pretio corporis venderet elegantiam: non enim his indiget at, cum diues esset, mulier, nec publicæ adiret lupanaria, nec enim hoc splendida eiu. permittebat progenies, sed nec ipsa lex quæ sit etiam omnino prohibebat quælibet mulierem de populo Dei agere meretricem, h. Non peccat. & erat meretrix de filiabus Israel. Sed in sinuat per Pharisæ. hac verba D. Chrysolom. impudicam illius vt inier oper-**

phrem. p. conuersionem, quæ ad summam peruenerat a-
718. nimæ perditionem: unde communi nomine à SS.
h Deut. PP. dicitur meretrix: ita ut ex sententia D. Chry-
23. 10. sostomi, Christus illam præcipue intellexit,
i Hom. 62. quando Pharisæus ait. *i. Meretrices & Publicani*
ad pop. *precedent uos in regno Dei.* A D. Gregor. k. Vas ap-
k Hom. 33. pellatur omnibus repletum sceleribus: *Omnibus*
in Euan. *peccati plena.* D. Petr. Chrysol. eam arguit pec-
1 D. Petr. catum ciuitatis: quia inquit, totam illam infami
CHRYSO. compellerat macula ciuitatem, siue Hierusalem,
sermo. 99. siue Nabim: quia eius causa tam male audiebat
illa ciuitas, ut propter illam diceretur ciuitas pec-
caurix: *Ciuitas peccaurix, quia summa sua summam*
totius tetigerat ciuitatis, si que iam non peccaurix
solum sed ipsius ciuitatis facta fuerat ipsa peccaurum.
m Apud Din. Cyprianus. m. mutauit hoc ex Tertulliano
Martin. eam reprehendit ut. *Victimam honestatis & iustis*
Perata in nomen hoc declarat.
hac feru. D. August. Epistola ad Nectarium rebus gen-
Epist. 102. tilitatis ultra modum addictum enormes illi pro-
ad Nectar. ponit nequitias, ad quas Diabolus gentiles, po-
XX. pulum cæcum adduxerat, hoc agens ut illum
Gentiles pro Deo adorarent, multa litarent sacrificia vi-
diabolo, arietum, ouium aliorumque animalium
pudorem & animum imo propriis illi filios immolarent.
iaum Hæc omnia D. Augustin. sigillatim enumerat &
consecra- cum grauitatem istorum criminum ponderasset
uant. sic ait: cum hæc nullo peccata sint alicuius inco-
modo, unum postulat, iusticiæ sibi sacrificium ut
omnium supremum quod dicebatur. *Sacrificium*
pudoris. Hoc autem Dæ Floræ consecrabatur
quæ vitam ducebat omnium impudicissimam &
eo modo fiebat quem D. Aug. refert & nos sab-
bato præterito diximus, in quo publicæ mulieres
Hom. 83. se totas denudabant & toto spectante populo nõ
num. 8. dicendas coram illa Dea patrabant impudicitias:
quia per illud illi omnino sacrificabant pudore,
& verecundiam, ex quo factæ liberiores omni-
bus se luxurie polluebant generibus, quasi quæ
nec hilum amplius pudoris sibi retinissent: *Ille*
Dea Flora digna mater inuenta esse canis lucis sce-
nici iam effusore & licentiore surpirudine celebra-
tur, ut quis intelligat quale demonium sit, quod
placari aliter non potest, nisi illi non aue: non qua-
drupes, non denique sanguis humanas, sed multo
scelerosius pudor humanus, tamquam immolatus im-
torat. Hic cessat Satane petitio, nec quid ultra
superest exquirendum, quando eouisque ascendit
ut illi pudor offeratur sacrificium: etenim reiecta
pudicitia iam via Reuertitur ad ruinam omnem &
omne flagitium. Eousque mulier hæc peruenit,
ut offerat & pudoris dederit diabolo sacrificium
ita completum, ut nec eius vilius eis superferret

uestigium: ita ut nedum esset peccatrix, sed eo
insuper nomine gloriaretur, quod illi à tota af-
flicabatur ciuitate. Omnia hæc uerbis his expo-
nit Euangelista: *Ecco mulier quæ erat in ciuitate*
peccaurix.

§. 13. Ut cognouit, quod Iesus &c. *Quam*
primum audiuit Magdalena uocem Domini,
ad illam accurrit, in se primum ostendens
signam, quod heri dixit de ouibus suis.

M Odo uidiuimus mulierem peccatricem: qua-
lem nobis proposuit S. Lucas Euangeli-
sta dicens: *Ecco mulier, quæ erat in ciui-*
tate peccaurix: modo uideamus eam penitentem
& sanctam, qualem nobis Dominus indice digito
manifestat, dicens: *Uides hanc mulierem?* Si multa
fuerint in hac consideranda, quæ parere possent
uobis admirationem? plura sunt in hac conside-
randa, quæ non exiguum adferent nobis uilita-
tem. Exposuit nobis ad aures Saluator noster in
hæsterno Euangelio ouium suarum indicia, mo-
do in hodierno Euangelio illa demonstrat sig-
nando ad oculum executioni mandata in ma-
muliere: *Uides hanc mulierem?* Si etenim pecca-
trix fuerit in superlatiuo gradu perfecteque tra-
dita diabolo, & Satane obsequiosam Dens ele-
gerat, interque suas ones numerauerat ex æter-
no decreto sue prædestinationis, implens in hac
sponâ sua illud quod alteri dixit sponse prout
exponit illud Doctor angelicus: nam etiam quan-
do adhuc egra solitaria curru seruiebat diabo-
lico, in quo per peccata gradiebat, iam illam e-
legerat ut equitatu cœlesti & Seraphinis esset
quam maxime similis: *Equitatu meo in curribus*
Pharons assimilauit te, amica mea, de quo dixi-
mus aliàs.
Primum iudicium & condicio quam in ouibus
suis Redemptor noster statuit, ea fuit: *Oues*
meæ uocem meam audiunt: & sæpenumero hoc quod
dicit in theoria perficitur in praxi: quando anima
tradita diabolo & à cœlesti illo Pastore uocata
illi nuntium remittit & ad hunc accurrit, & mul-
to constantius sub eius hæret vexillo, quam erat
sub vexillo signisque diaboli. Depingit nobis E-
uangelista hanc mulierem quiescentem & resi-
dentem sub alis Satane: porro statim nobis eam
repræsentat ouem Dei: quandoquidem ad primam
illius uocem ad eum festina confugerit: hoc est:
Ut cognouit quod Iesus accubisset etc. Ordinarè
multi perpendunt id quod indicant D. Ephrem
Syrus,

38. 40
In cap. 1.
Cant. 1.
Cant. 1. 8.